

naturligtvis ikke det Allermindste til den pågældende Sag, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at Noget gjerne kan være subjektivt sandt, og dog objectivt aldeles urigtigt. Med Hensyn til hvad den ærede sidste Taler bemærkede, indseer jeg aldeles ikke, hvorledes de af ham omtalte Sving i Slutningen af Erklæringerne skulde kunne undgaaes derved, at Vedkommende fik Erklæringen at see. Svinget kunde jo lige godt blive der, og mundtlige Meddelelser kunne jo ikke undgaaes, uden ved at give en Lov om, at alle Klager og Ansøgninger skulle afgjøres, uden at Den, der afgjør dem, iforveien taler med Noget derom. Saa vi en saadan Lov, maa det næste Skridt blive, at man vil forlange at blive bekendt med de indre Motiver, man har havt til at afgjøre Sagen; det bliver Conseqventien af denne Lov.

Thalviger: Jeg skal til hvad den ærede Landsktingsmand for Færøerne (Dahlerup) hittede, anføre, at vi fik det Svar, at Politimesteren havde sagt, at det var Usandhed. Her er nu ikke Stedet eller Tiden til at bevise det, men jeg kan documentere det.

Madvig: Hvad vilde det have hjulpet, om saa ogsaa Lovet havde eksisteret? Sagen var jo dog allerede afgjort, og man vilde der kun have havt en Afgang til at see Erklæringerne, efterat Afgjørelsen var fæstet; Afgjørelsen vilde jo hverken kunne blive rigtigere eller urigtigere derfor (B. Christensen: Maa jeg bede om Ordet!). Det synes mig virkelt, at Sogneforstanderskabet, selv om det havde haft en saadan Lov for sig, slet ikke vilde have opnået Mere derved, og ikke Andet end hvad det har gjort, nemlig ligeoverfor den overordnede Autoritet at gjentage sin hele Fremstilling med den bestemteste Paastand om, at det var sandt, indtil Andet bevises, og saa overlade det til den, om den vilde vise en saa urokkelig Tillid til sin Politimester, at den Intet vilde gjøre ved Sagen, og ligeoverfor Publikum ligeledes at lade det berode paa, om det havde en saadan Tillid til Politimesteren, at det troede ham i Henholds til hans Erklæring, eller om det troede, at Sogneforstanderskabet havde givet

en sand Fremstilling af Sagen. Hvis Sogneforstanderskabet nu havde en meget stor Tillid til sin Sag, saa vilde det just derved have sat Politimesteren i den Nødvendighed, at han maatte imødegaae det. Jeg troer virkelig, at dette Tilfælde viser, at Sagen ikke fra den Side, der dog ellers altid bebreides Lovens Modstandere, at de tage den for doctrinært, er behandlet saa meget praktisk. Jeg troer, at netop dette Tilfælde viser, at hele denne Meddelelse af Erklæringers Indhold ikke er noget saa Væsentligt, og hvis jeg vil tage Hensyn til, hvad den ærede Landsktingsmand fra Helsingør (Kirck) hittede, saa vil det blive endnu klarere. Han syntes at antyde, at man kunde give Erklæringerne et vist Slutningsving, hvorved sagdes, at Ens Embedspligt maatte paalægge at fraraade Sagen. Det maa være en temmelig besynderlig overordnet Autoritet, der afgjør Sagen i Henhold til en saadan Phrase; jeg troer ikke, der findes nogen saadan Autoritet, og jeg troer, at en Embedsmand ikke mere end en gang vilde faae Lov til at komme med en saadan Sætning, og at man meget alvorlig vilde paalægge ham at udrykke sig bestemtere og tydeligere. Men selv om man ogsaa en overordnet Autoritet havde afgjort en Sag i Henhold til en saadan Slutningsphrase, hvad vilde man da egentlig vinde ved Loven, om man havde den?

B. Christensen: Jeg frasalder Ordet, og jeg haaber, at min ærede Ven fra Helsingør (Kirck) ogsaa gjør det.

Kirck: Jeg kan dog ikke undlade at tage Ordet. Jeg kan ikke nægte, at det maatte anses for langt bedre, om Regjeringen vilde sørge for, at Embedsmænd, der gave saadanne Erklæringer, der vare satte paa Skruer, bleve tilkaldte og trettefattede; thi hvorledes skal Regjeringen komme til Kundskab om, hvad der er det Rette og det Sande i en Sag, naar Embedsmænd, som Tilfældet er, kunne referere i saadanne tvetydige Ord? Da jeg var yngre, var jeg meget frittalende og frihedsfølende, ligesom jeg er det endnu, og naar jeg da kom frem med en saadan Tale i offentlige Selskaber, saa var det en heel Forbrydelse. Naar man,